

MALEÏDA I ENVEJADA ALEMANYA

Jordi Angusto,

ECONOMISTA

Sovint es critica Alemanya, la potència hegemònica europea, per un “dumping” laboral compensat amb unes exportacions que l’euro facilitava enormement. Es critica, doncs, per la seva responsabilitat en la gestació i la sortida en fals d’aquesta gran recessió. Però això no treu que l’hegemonia alemanya tingui elements meritoris i envejables.

En especial n’hi ha dos de gran transcendència avui dia a Catalunya.

En primer lloc, la seva organització territorial, una república federal que respecta el principi de subsidiarietat —fer les coses des de la instància administrativa més propera al ciutadà que les pugui fer millor—, amb uns municipis, uns lands i un govern federal amb l’autonomia suficient per gestionar allò que els és propi i que a tall d’exemple inclou la gestió municipal de l’aigua i l’energia, i la gestió a nivell de land de l’estratègia tecnològica i, per tant, econòmica.

A ben segur que l’hegemonia actual alemanya deu força coses a aquest model descentralitzat que afegeix, a l’agilitat dels estats més petits, com ara Holanda o Finlàndia, la potència de la unió. Molt diferentment li hauria anat a Espanya si hagués escoltat Catalunya quan tocava i hagués avançat ferma en aquesta direcció i no en la contrària.

En segon lloc, la cogestió a les empreses, amb una alta participació dels treballadors en totes les decisions empresarials, la qual cosa inclou les retributives però també totes les relatives a la millora de l'eficiència, la innovació i la qualitat. Una cogestió que es tradueix en una alta productivitat.

Així doncs, la descentralització política i la participació social, és a dir, la co-responsabilitat arreu, es reflecteix en una major eficiència social i econòmica que també sense l'euro s'hauria acabat imposant. Hauria demanat més temps, això sí, i no calia afegir-ne dumping salarial, això per descomptat que no, però s'hauria acabat imposant. Perquè els sistemes més eficients sempre acaben desplaçant els que ho són menys, així entre els homes com entre qualsevulla altra espècia animal.

En un moment en què els ciutadans catalans s'han posat dempeus, tant de bo que això no sigui exclusivament per assolir les majors quotes d'autogovern sinó també, i sobretot, per fer de la participació i de la co-resposanbilitat —al barri, l'escola, l'empresa— la norma de funcionament.

La descentralització política i la participació social, és a dir, la co-responsabilitat arreu, es reflecteix en una major eficiència social i econòmica.

Altrament, si tot plegat es tracta de canviar una oligarquia per una altra, no haurem fet sinó soroll per a no res.

I no pensem pas que la manca de participació es deu exclusivament a una administració o unes empreses que l'impedien, també és l'elecció d'uns ciutadans acomodats que els resultava més fàcil delegar que entomar responsabilitats.

Ara que veiem que delegar acaba sempre en profit exclusiu del delegat, més que en canviar-lo convindria anar pensant en participar més i delegar menys o gens. I això no vol dir fer política, o no només; sobretot vol dir assumir responsabilitats allà on sigui que formem part.